

Nr 84.

Ankom till riksdagens kansli den 11 april 1919 kl. $\frac{1}{2}$ 4 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om anslag till inköp åt förre bromsaren I. Konrad Lundin av ett par konstgjorda ben.

(4:e avd.)

Uti en inom andra kammaren av herr *I. Vennerström* väckt motion, nr 206, vilken för förberedande behandling hänvisats till statsutskottet, har hemställts, att riksdagen å tilläggsstat för år 1919 måtte bevilja f. bromsaren I. Konrad Lundin, Långsele, 700 kronor till inköp av ett par konstgjorda ben.

Till stöd för sin framställning har motionären anført följande:

»Bromsaren Isak Konrad Lundin, Långsele, råkade den 13 december 1898 under tjänstgöring å ett godståg att i närheten av Amundsjö station halka från bromssättet och falla under tåget. Detta gick över och krossade Lundins båda ben, vilka måste amputeras ovanför knälederna. Genom laga dom den 28 maj 1900 dömdes kungl. järnvägsstyrelsen ersättningsskyldig. Konrad Lundin tillerkändes en årlig pension å 720 kronor samt 150 kronor årligen till bestridande av kostnaderna för reparation å tvenne konstgjorda ben.

Nu ha de två konstgjorda benen genom 19-årigt bruk blivit omöjliga att längre använda. Lundin har nödgats inköpa ett par nya för att nödtorftigt kunna hjälpa sig fram. Emellertid har priset å konstgjorda ben stigit ofantligt. 1900 kostade tvenne konstgjorda ben 250 kronor. Nu står priset i 700 kronor. Inköpet av de konstgjorda benen

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 6 saml. 39 häft. (Nr 81—85.) 3

slukar för Lundin i det närmaste hela hans årspension. Det är för honom ytterligt svårt att komma ut med denna summa, då han enligt bifogat intyg är medellös. Därtill kommer, att den årliga pensionen med nuvarande höga varupris är alldeles otillräcklig för ens ett blygsamt livsuppehälle.

Här synes mig föreligga ett sådant i hög grad ömmande fall, då staten borde träda hjälpande emellan för att bispringa en statens f. d. tjänare, som genom sitt arbete i statens tjänst blivit full invalid och fått hela sin tillvaro fördärvad.»

Beträffande förevarande motion har utskottet erhållit från järnvägsstyrelsen i ärendet i vederbörlig ordning införskaffat yttrande, vilket finnes fogat såsom bilaga till detta utlåtande.

Ehuruväl rättslig skyldighet för staten att ersätta ifrågavarande anskaffningskostnad, vilken enligt utskottet företedd räkning utgjort 700 kronor, icke föreligger, har utskottet likväl funnit billigheten tala för att staten bereder Lundin den ifrågasatta förmånen, hvilket icke heller järnvägsstyrelsen velat motsätta sig. Utskottet har fördenskull ansett sig böra tillstyrka, att Lundin för ändamålet tilldelas ett bidrag för en gång av 700 kronor, att utgå av statens järnvägars trafikmedel.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen i anledning av herr Vennerströms ifrågavarande motion må medgiva, att järnvägsstyrelsen må till förre bromsaren I. Konrad Lundin av trafikmedel utbetala ett belopp av 700 kronor till anskaffning av ett par konstgjorda ben.

Stockholm den 11 april 1919.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Bilaga.

Till riksdagens statsutskott.

Sedan Kungl. Maj:t, med anledning av eder skrivelse den 11 februari 1919 med anhållan om yttranden över vissa inom riksdagen väckta motioner, den 14 i samma månad anbefallt kungl. järnvägsstyrelsen att avgiva och till eder avlämna yttrande över, bland andra motioner, en inom andra kammaren väckt motion, nr 206, om anslag till inköp åt förre bromsaren I. Konrad Lundin av ett par konstgjorda ben, får kungl. järnvägsstyrelsen härigenom anföra följande.

Såsom i motionen uppgivits blev Lundin den 13 december 1898 skadad under tjänstutövning med påföljd att hans båda ben måste amputeras ovanför knäleden.

På grund av berörda förhållande blev kungl. styrelsen genom Kungl. Maj:ts och rikets Svea hovrätts dom den 14 december 1900 förpliktad att i skadestånd till Lundin utgiva *dels* ett årligt belopp av 150 kronor till bestridande av kostnader för reparation av två konstgjorda ben, *och dels* såsom ersättning för lyte och hinder i näring ett belopp av 720 kronor om året.

Uti en till kungl. styrelsen i början av januari månad innevarande år ingiven ansökning har bemälda Lundin, under förmälan, att de åt honom kort efter olycksfallet anskaffade konstgjorda ben voro efter 19 års begagnande så obrukbara, att de icke vidare kunde repareras, samt att han fördenskull nödgats anskaffa ett par nya konstgjorda ben åt sig för en kostnad av 700 kronor, anhållit, att, då det till honom utgående årliga understödet ej vore tillräckligt ens för hans livsuppehälle, ersättning för denna kostnad samt för de utgifter, som varit förenade med hans resa till Stockholm i och för nyanskaffning av berörda konstgjorda lemmar, måtte beredas honom.

I sitt den 14 januari 1919 meddelade beslut å denna ansökning har kungl. styrelsen utlåtitt sig som följer: enär det genom förberörda dom Lundin tillerkända årliga belopp av 150 kronor till bestridande av kostnaderna för reparation av de konstgjorda ben, som efter olycksfallet anskaffades åt honom på statens järnvägars bekostnad, måste anses till icke obetydlig del utgöra bidrag till amortering av kostnaden för nyanskaffning, där så erfordras, av dylika lemmar, hade kungl. styrelsen, med hänsyn jämväl till att det av domstolen för ifrågavarande ändamål utdömda beloppet, motsvarande 75 kronor för vardera benet, vore snarare högre än lägre än vad i samma avseende tillkomme åtskilliga andra till skadestånd från statens järnvägar berättigade invalider, funnit sig förhindrad bifalla ansökningen.

Ehuru styrelsen icke anser sig hava anledning att frångå sin i ovan berörda beslut uttalade uppfattning, att det Lundin av domstolen tillerkända årliga beloppet av 150 kronor måste anses till icke obetydlig del utgöra bidrag till amortering av sådan kostnad, som avses i motionen, samt håller före, att ett medgivande att be-

strida ifrågavarande kostnad med särskilt för ändamålet beviljade medel skulle innebära ett gynnande av Lundin framför åtskilliga andra till skadestånd från statens järnvägar berättigade invalider, vilkas ersättning i förevarande avseende i de flesta fall utgår med lägre belopp än det Lundin tillerkända, vill styrelsen för sin del icke motsätta sig, att Lundin beredes den ifrågasatta förmånen.

Stockholm den 12 mars 1919.

Kungl. järnvägsstyrelsen.

AXEL GRANHOLM.

Georg Jacobi.
